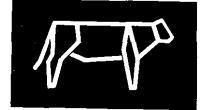

Piemontese kruislingstieren voeren met extra rundveebrok?

W. J. A. Hanekamp (onderzoeker sectie vleesvee en schapen PR)

Piemontese X zwartbonte kruislingstieren kunnen afgezet worden op een eindgewicht van 600 kg. Extra krachtvoer in de vorm van rundveebrok kan onder de huidige omstandigheden aantrekkelijk zijn. Dit kan geconcludeerd worden uit een proef met 3 ronden van elk 36 Piemontese X zwartbonte kruislingstieren waarin het effect van extra krachtvoer vergeleken is met de normaal gangbare gift naast ad lib snijmaiskuil.

Uit onderzoek is gebleken dat Piemontese kruislingstieren voor het verkrijgen van een optimale slachtrijpheid beter op een later tijdstip kunnen worden afgeleverd dan stieren van Nederlandse rassen. Het karkasgewicht ten opzichte van zwartbonten was 13 % hoger met een beveesdheid die een subklasse beter was.

De vraag is of Piemontese kruislingstieren op een rantsoen met extra krachtvoer sneller groeien zonder te vervetten, Van 1985 tot en met 1988 zijn Piemontese X zwartbonte kruislingstieren gevoerd op een rantsoen van ad lib snijmaiskuil aangevuld met de gebruikelijke of een extra hoeveelheid krachtvoer. Op deze manier kan meer inzicht worden verkregen in de rentabiliteit van vleesproductie met Piemontese X zwartbonte kruislingstieren.

Dubbele hoeveelheid krachtvoer vanaf 6 maanden

Op het Regionale Onderzoek Centrum voor de Rundveehouderij De Vlied te Bruchem (bij Zaltbommel) konden Piemontese X zwartbonte kruislingstieren vanaf een leeftijd van ongeveer 6 maanden tot afmesten ad lib snijmais opnemen. Per ronde heeft de ene helft stieren een aanvulling met de gebruikelijke hoeveelheid krachtvoer gekregen, terwijl de andere helft naast de gebruikelijke hoeveelheid krachtvoer nog extra krachtvoer kreeg in de vorm van rundveebrok. In totaal zijn 3 ronden met elk 36 stieren voor deze proef ingezet. De snijmais bevatte gemiddeld 30,8% droge stof, 931 VEVI en 48,2 g vre.

Als krachtvoer werd normale vleesstierenbrok gevoerd met 90 % droge stof, 1000 VEVI, 180 g vre en 90 dpm Romensin. Tot een gewicht van 400 kg is 2 kg per stier per dag gevoerd, daarna 3 kg. De rundveebrok (A-brok) bevatte 90 % droge stof, 1000 VEVI en 120 g vre. Krachtvoergiften van 4 kg en meer zijn 2 keer per dag gege-

ven. Bij de start van de proef waren de stieren gemiddeld bijna 6 maanden oud en wogen ze ongeveer 200 kg. De opzet was om af te leveren bij een levend gewicht van 600 kg. De stieren uit beide groepen zijn op dezelfde leeftijd geslacht. De proef duurde bijna 11 maanden.

Tot 600 kg zonder te vervetten

De resultaten van de 3 ronden samen zijn weergegeven in tabel 1. Door dagelijks 1,75 kg extra krachtvoer toe te voegen werd ruim 1 kg minder droge stof uit snijmais opgenomen. De groei van de stieren op het hoge krachtvoerniveau was 6,7 % sneller, de VEVI-opname lag 13,4 % hoger en de voerconversie was 6,3 % ongunstiger. Het

Tabel 1 Invloed van krachtvoerniveau op gewichtstoename, voerverbruik en karkassamenstelling vanaf 182 dagen tot het eind van de mestperiode op 508 dagen.

	Krachtvoerniveau	
	Normaal	Hoog
Aantal stieren	48	53
Gewichtstoename		
eindgewicht (kg)	592	616
groei per dag (g)	1202	1283
Voerverbruik per dag		
ds snijmais (kg)	5,26	4,22
ds vleesstierenbrok (kg)	2,27	2,27
ds rundveebrok (kg)		1,75
VEVI	7400	8394
vre	708	892
voerconversie (VEVI/kg groei)	6155	6542
Karkassamenstelling		
koud geslacht gewicht (kg)	344	362
beveesdheid	R ^{+0,-}	R ⁺
vetbedekking	>2 ⁺	3-

Tabel 2 Berekening rentabiliteit.

Extra opbrengsten volgens schema	f 2849 - f 2677 =	f 172	
volgens uitbetaling	f 2983 - f 2802		f 181
Minder snijmais (5,26 - 4,22 kg ds) X 0,931 kVEVI per kg ds X 31 ct per kVEVI X 326 dagen =	f 98	f 98	
	f 270 ⁺	f 279 ⁺	
Meer krachtvoer (1,75 kg ds/90% ds) X 41 ct per kg X 326 dagen =	f 260	f 260	
Opbrengst - voerkosten	f 10	f 19	
Kosten silo (5 ton, investering f 2000,-)	f 1,50	f 1,50	
Netto voordeel	f 8,50	f 17,50	

levend eindgewicht was 4,1 % hoger en het koud geslacht gewicht (kgg) zelfs 5,2 %, wat betekent dat het aanhoudingspercentage voor deze groep hoger lag. De beveleedheid was beter, maar de karkassen waren wel wat vetter. Piemontese kruislingstieren kunnen gemest worden tot ca. 600 kg zonder dat ze te vet worden.

Voordeel extra rundveebrok

Met de gevonden technische resultaten uit dit onderzoek is een berekening gemaakt van het verschil in opbrengst min voerkosten tussen de groep met het normale krachtvoerniveau en de groep met het hoge krachtvoerniveau. Voor de voer- en vleesprijzen is uitgegaan van de cijfers zoals die gehanteerd worden in het boek Vleesvee van Misset.

Rundveebrok (1000 VEVI en 12 % vre) is gesteld op 41 ct per kg, vleesstierenbrok (1000 VEVI en 18 % vre) op 45 ct per kg, snijmais is berekend op 31 ct per kVEVI en 1 kg koud geslacht gewicht in de klasse R⁺, 3⁻ zou f 8,- opleveren. Voor de verschillen in uitbetaling tussen de EUROP-klassen is een schema van begin april 1988 gehanteerd. Om extra rundveebrok gemakkelijk te kunnen voeren is veelal een extra silo noodzakelijk. In tabel 2 staat de berekening weergegeven. Hieruit blijkt dat extra krachtvoer bij de aangehouden prijsverhoudingen f 8,50 per stier oplevert.

Wanneer met de werkelijk uitbetaalde prijzen rekening wordt gehouden, is het voordeel f 17,50 per stier. Het uitbetalingssysteem van de slachterij heeft een grote invloed op de rentabiliteit. Ook de gehanteerde voerprijzen zijn van groot belang

bij de rentabiliteitsberekening. Wanneer de snijmais 2,6 ct per kVEVI goedkoper wordt of als de rundveebrok 1,4 ct per kg duurder wordt dan is het voordeel van f 8,50 verdwenen.

Sneller afleveren niet aantrekkelijk

De vraag is of het lonend zou zijn het hoge krachtvoerniveau te gebruiken om de stieren eerder af te leveren. Wanneer de stieren uit de groep met extra krachtvoer gemiddeld 29 dagen eerder geslacht zouden zijn hadden ze aan voer 150 kg ds uit snijmais, 87 kg rundveebrok en 87 kg vleesstierenbrok minder opgenomen en zouden ze 36 kg lichter gebleven zijn; dat is 24 kg minder aan koud geslacht gewicht.

Door extra rundveebrok te voeren wordt de kostprijs per kg koud geslacht gewicht (exclusief arbeid) verhoogd van f 8,70 naar f 8,83. In tabel 3 staat het overzicht van de kosten weergegeven. Samen met de wat lichtere stieren en de iets lagere opbrengstprijzen per kg is dit bijna f 50,- onvoordeliger. Uiteraard geldt dit voor de gehanteerde prijzen.

Tabel 3 Kostprijs per kg koud geslacht gewicht (exclusief arbeidskosten).

	Krachtvoerniveau	
	Normaal	Hoog
Aantal mestdagen	508	479
Kosten(f)		
kalf	850	850
kunstmelk	120	120
snijmais	632	589
vleesstierenbrok	487	448
rundveebrok		224
rente	171	159
uitval + dierenarts	130	121
stal	346	327
werktuigen	117	111
algemeen	139	131
Totale kosten (excl. arbeid)	2992	2982
Koud geslacht gewicht (kg)	343,8	337,8
Kostprijs per kg kgg (f)	8,70	8,83
Berekende opbrengstprijzen (f)	7,79	7,76
Arbeidsopbrengst (f)	-312,86	-459,41
Verskil (f)		48,59